

INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

B-dul Libertății nr. 16, sector 5, București,
tel / fax: 318.18. 69, e-mail biroupresa@insse.ro

Biroul de presă

Salariile în luna Octombrie 2010

Cercetarea statistică asupra salariilor în luna Octombrie 2010 (S2)

*Pentru interpretarea corectă a rezultatelor, vă rugăm să consultați
Precizările metodologice din pagina 4 a Comunicatului de presă*

Ancheta asupra salariilor în luna octombrie se realizează anual, ca o cercetare statistică selectivă în întreprinderi având ca perioadă de referință **luna octombrie**. Obiectivul principal al anchetei este asigurarea informațiilor necesare pentru estimarea indicatorilor privind:

- salariul mediu brut de bază și realizat în luna octombrie pentru salariații care au lucrat întreaga lună (cel puțin 21 zile lucrătoare), cu program complet;
- efectivul salariaților la 31 octombrie 2010, pe grupe majore de ocupații și pe sexe.

Ancheta a fost proiectată cu respectarea prevederilor legislației naționale în vigoare și a recomandărilor internaționale de profil formulate de Biroul Internațional al Muncii, astfel încât să se poată asigura comparabilitatea datelor din diferite țări, pe activități economice și grupe majore de ocupații.

Rezultatele detaliate ale anchetei sunt prezentate în publicația intitulată „Repartizarea salariaților pe grupe de salarii realizate în luna octombrie 2010”, cu termen de apariție sfârșitul lunii aprilie a.c.

Salariul mediu brut de bază în luna octombrie 2010 a fost de 1525 lei pentru salariații care au lucrat 21 de zile, cu program complet, iar salariul mediu brut realizat de 1721 lei.

Efectivul salariaților la 31 octombrie 2010 și numărul salariaților care au lucrat cel puțin 21 de zile, cu program complet

Efectivul salariaților la 31 octombrie 2010 (exclusiv salariații din sectorul economic cu mai puțin de 4 salariați) a fost de 4162,5 mii persoane, bărbații reprezentând 51,9%. Numărul salariaților care au lucrat 21 de zile, cu program complet, în luna octombrie 2010 a fost de 3554,5 mii persoane (85,4% din efectivul total al salariaților). Ponderea femeilor în această categorie a fost de 47,3%.

Repartizarea salariaților pe grupe de salarii realizate

Repartizarea salariaților după salariile brute realizate arată că 7,0% din numărul salariaților care au lucrat cel puțin 21 de zile, cu program complet, în luna octombrie 2010 au realizat sub și la nivelul salariului minim pe economie (600 lei), 54,8% dintre salariați au realizat salarii brute cuprinse între 601 și 1500 lei, 27,2% între 1501 și 3000 lei, 7,5% au realizat salarii brute între 3001 și 5000 lei, iar 3,5 % au realizat salarii brute de peste 5000 lei. Distribuția salariaților după salariile brute realizate relevă o concentrare în zona salariilor mai mici de 1500 lei, atât în rândul femeilor (65,7%), cât și al bărbaților (58,4%).

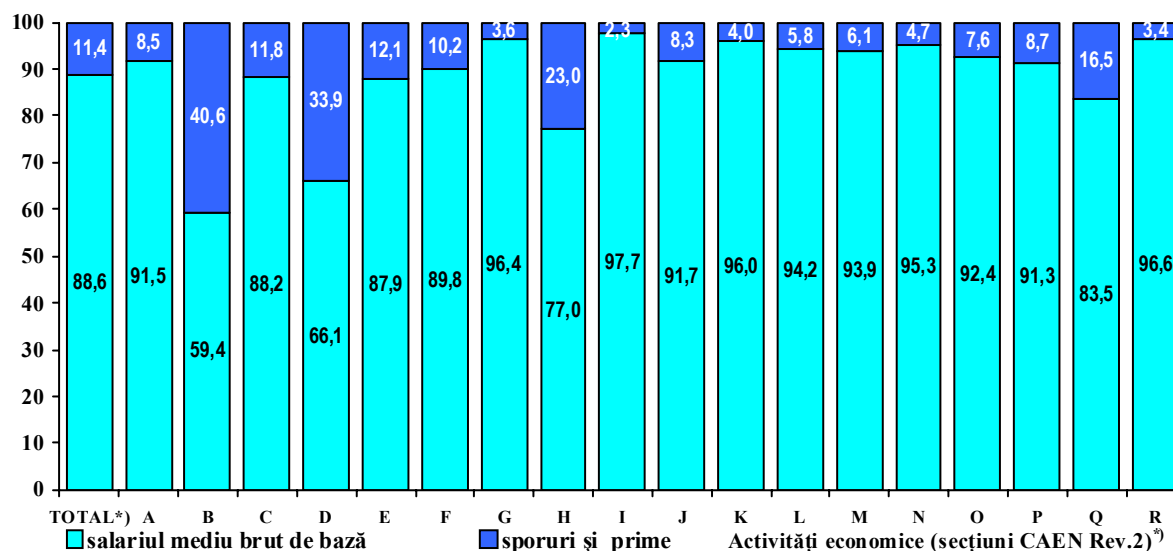
Salariul mediu brut de bază și realizat în luna octombrie 2010

Salariul mediu brut de bază în luna octombrie 2010 a fost de 1525 lei pentru salariații care au lucrat 21 de zile, cu program complet, iar salariul mediu brut realizat de 1721 lei.

Comparativ cu anul precedent, salariul mediu brut de bază a crescut cu 2,3%, iar salariul mediu brut realizat a scăzut cu 3,9%

Salariul mediu brut realizat cuprinde pe lângă salariul de bază și o parte variabilă compusă din sporuri și prime acordate ca procentaj din salariu sau ca sumă fixă.

Fig.1. Structura salariului mediu brut realizat pentru salariații care au lucrat cel puțin 21 de zile, cu program complet, în luna octombrie, pe sectoare de activitate

*) vezi precizările metodologice de la pag.4

Analiza raportului dintre salariul de bază și salariul realizat, pe activități, arată că cele mai mari sporuri și adaosuri se regăsesc în activitățile: industria extractivă (40,6%), producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (33,9%), transport și depozitare (23,0%).

În ceea ce privește activitățile „sectorului bugetar”, începând cu 01.01.2010 s-au aplicat prevederile Legii-cadru nr.330/2009 privind salarizarea unitară a **personalului plătit din fondurile publice**. Conform acestui act normativ, salariile de bază ale categoriei de salariați căreia i se aplică, au fost stabilite pe funcții în raport cu nivelul pregătirii profesionale, experiența și răspunderea în muncă, precum și cu nivelul de complexitate a activității specifice fiecărui post. Astfel, sporurile (de vechime etc.), majorările, precum și indemnizațiile de conducere au fost incluse în salariul de bază, în condițiile prevăzute de lege, spre deosebire de anii precedenți când aceste drepturi salariale erau cuprinse în salariul realizat.

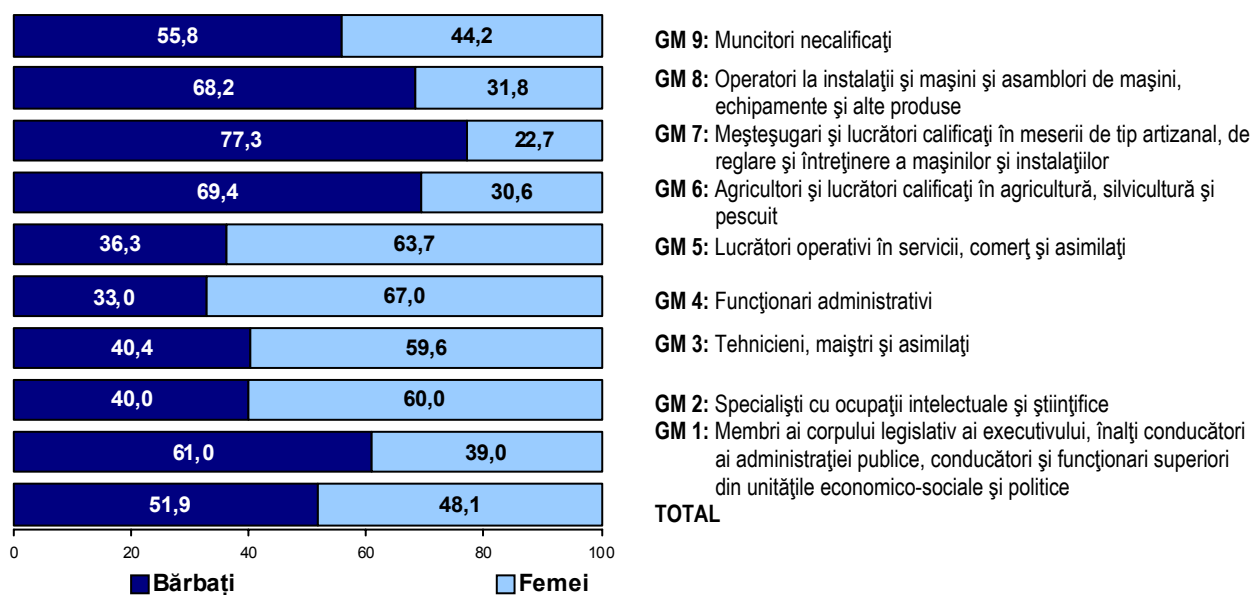
De asemenea, începând cu luna iulie 2010, cuantumul brut al salariilor lunare de încadrare, inclusiv sporuri, indemnizații și alte drepturi salariale aferente personalului plătit din fonduri publice au fost diminuate cu 25%, în conformitate cu prevederile Legii nr.118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar.

Consecința aplicării acestor acte normative a fost de diminuare a salariului brut de bază, în luna octombrie 2010, față de aceeași lună a anului precedent, în activitățile de administrație publică (-2,7%), respectiv învățământ (-10,7%). În sănătate și asistență socială salariul de bază brut din luna octombrie 2010 a fost cu 8,4% mai mare decât cel din anul precedent, din cauza includerii în salariul de bază a mai multor categorii de sporuri și alte drepturi specifice, începând cu ianuarie 2010. Salariul brut realizat în luna octombrie 2010 față de luna octombrie 2009 a fost mai mic în toate activitățile sectorului bugetar, astfel: cu 23,6% în sănătate și asistență socială, cu 22,1% în învățământ, respectiv cu 11,9% în administrația publică.

Distribuția salariaților pe grupe majore de ocupații și sexe

Distribuția pe sexe a salariaților evidențiază că bărbații se regăsesc în proporție semnificativă în grupele majore de ocupații de meșteșugari și lucrători calificați în meserii de tip artizanal, de reglare și întreținere a mașinilor și instalațiilor și operatori la instalații și mașini și asamblori de mașini, echipamente și alte produse (40,1%), iar majoritatea femeilor (56,6%) se concentrează în grupele de specialiști cu ocupații intelectuale și științifice (21,6%), lucrători operativi în servicii, comerț și asimilați (18,7%) și tehnicieni, maiștri și asimilați (16,3%).

Fig.2. Structura salariaților la 31 octombrie 2010, pe grupe majore de ocupații și sexe

Disparități semnificative se observă în repartizarea salariaților pe sexe în cadrul fiecărei grupe majore de ocupații. Bărbații predomină în 5 dintre cele 9 grupe majore de ocupații corespunzătoare populației civile, cele mai mari proporții revenind următoarelor grupe: de meșteșugari și lucrători calificați în meserii de tip artizanal, de reglare și întreținere a mașinilor și instalațiilor (77,3%), de agricultori și lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit (69,4%), de operatori la instalații, mașini și asamblori de mașini, echipamente și alte produse (68,2%).

Proporția majoritară a femeilor comparativ cu cea a bărbaților se regăsește în celelalte 4 grupe majore de ocupații: funcționari administrativi (67,0%), lucrători operativi în servicii, comerț și asimilați (63,7%), specialiști cu ocupații intelectuale și științifice (60,0%), tehnicieni, maiștri și asimilați (59,6%).

Precizări metodologice:

1. Sursa datelor: Ancheta asupra salariilor în luna octombrie se realizează anual, ca o cercetare statistică selectivă în întreprinderi, având ca perioadă de referință **luna octombrie**. Cercetarea a fost implementată în anul 1994. Pentru anul 2010, volumul eșantionului a fost de cca. 23900 unități economico-sociale. Unitățile din sectorul bugetar (administrație publică, învățământ, sănătate și asistență socială) au fost cercetate exhaustiv, indiferent de clasa de mărime (excepție făcând unitățile administrației publice locale pentru care datele la nivelul consiliilor locale comunale se culeg pe bază de eșantion reprezentativ la nivel de județ cca.770 de unități). Pentru sectorul economic, au fost incluse în cercetare unitățile cu 4 salariați și peste, care acoperă 92,73% din numărul total de salariați din acest sector.
2. Datele obținute din cercetarea statistică anuală privind salariile în luna octombrie sunt **agregate după activitatea principală a unităților**, astfel încât în activitatea de administrație publică **sunt cuprinse** toate activitățile desfășurate atât de administrația publică centrală cât și cea locală, cea din urmă acoperind o gamă largă de activități economice secundare, de tipul:
 - asistență socială,
 - activități culturale, sportive și recreative,
 - peisagistică și servicii pentru clădiri,
 - agricultură,
 - distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare,
 - construcții,
 - transport și depozitare,
 - producere și furnizare de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat,
 - închiriere și sub-inchiriere a bunurilor imobiliare etc.
3. Informațiile referitoare la „sectorul bugetar” trebuie utilizate cu atenție, ca o aproximare, datele referindu-se la statisticile din activitățile economice (**agregate după activitatea principală**) de administrație publică, învățământ și sănătate și asistență socială (inclusiv sector privat pentru învățământ - cca. 3%, respectiv sănătate și asistență socială - cca. 6%), exclusiv forțele armate și personalul asimilat (M.Ap.N., S.R.I., M.A.I. etc.). Aceste statistici nu țin cont de forma de finanțare, scopul lor fiind cel de furnizare de informații pe activități economice conform CAEN Rev.2.

Informațiile corespunzătoare formei de finanțare sunt gestionate de Ministerul Finanțelor Publice, în conformitate cu prevederile OUG nr. 48/2005, cu completările și modificările ulterioare.

4. Concepte și definiții

- **Efectivul salariaților** reprezintă numărul total de salariați angajați cu contract de muncă/raport de serviciu pe durată determinată sau nedeterminată (inclusiv salariații cu contractul de muncă/raportul de serviciu suspendat) existent la 31 octombrie 2010.
- **Numărul salariaților** cuprinde persoanele cu program complet de lucru, care au lucrat cel puțin 21 zile în luna octombrie și care au fost sau urmau a fi plătiți integral pentru aceasta. Nu se cuprind ucenicii care fac practică în întreprindere, persoanele cu contract de muncă la domiciliu, persoanele cu mai puțin de o normă întreagă, persoanele angajate în perioada de probă, debutanții (stagiarii). În categoria salariaților cu program complet de lucru (care au lucrat cel puțin 21 zile) nu s-au inclus salariații care au beneficiat de indemnizația de minimum de 75% din salariul de bază corespunzător locului de muncă ocupat conform Ordonanței de Urgență nr. 28/2009 privind reglementarea unor măsuri de protecție socială. În categoria zilelor lucrate intră și zilele de concediu de odihnă, precum și alte zile nelucrate, dar pentru care s-au plătit integral drepturile din fondul de salarii (exclusiv concedii medicale).
- **Salariul de bază brut** este salariul stabilit prin contractul individual de muncă/raport de serviciu, în funcție de răspunderea și complexitatea sarcinilor și cu nivelul de pregătire necesar ocupației respective, inclusiv indemnizațiile de conducere, salariile de merit,

indexările (numai cele incluse în salariul de bază). Nu sunt incluse sporurile (cu excepția personalului salarizat conform Legii-cadru 330/2009) și premiile.

Salariul minim brut pe țară a fost de 600 lei începând cu 1 ianuarie 2009 conform legislației în vigoare (HG nr.1051 din 10.09.2008 cu modificările și completările ulterioare).

Salariul mediu brut de bază pentru salariații care au lucrat întreaga lună, pe activități economice, sexe și categorii de salariați, se calculează ca medie ponderată după formula:

$$\bar{S}^B = \frac{\sum_j \frac{l_j^i + l_j^s}{2} * N_j^B}{\sum_j N_j^B},$$

unde:

\bar{S}^B = salariul mediu brut de bază calculat pentru salariații care au lucrat luna completă;

l_j^i = limita inferioară a intervalului de grupare j a salariului de bază;

l_j^s = limita superioară a intervalului de grupare j a salariului de bază;

N_j^B = numărul de salariați care au lucrat luna completă cu un salariu de bază situat în intervalul j .

- **Salariul brut realizat** cuprinde sumele cuvenite din fondul de salarii pentru orele efectuate în timp normal. Nu se cuprind sumele plătite din profitul net, din alte fonduri precum și sumele cuvenite brute plătite din fondul de salarii pentru orele suplimentare, sumele compensatorii plătite din fondul de salarii sau prin ordonanță în cazul desfacerii contractului de muncă, ca urmare a restructurării întreprinderii sau cele pentru perioadele anterioare (sumele plătite retroactiv ca urmare a câștigării în instanță a drepturilor bănești pentru primele de vacanță și a unor sporuri aferente anilor anteriori).

Salariul mediu brut realizat pe un salariat în luna octombrie reprezintă salariul realizat în medie pe o persoană care a lucrat în luna de referință 21 de zile, în program normal, și se calculează ca medie ponderată după formula:

$$\bar{S}^b = \frac{\sum_j \frac{l_j^i + l_j^s}{2} * N_j^b}{\sum_j N_j^b},$$

unde:

\bar{S}^b = salariul mediu brut realizat calculat pentru salariații care au lucrat luna completă;

l_j^i = limita inferioară a intervalului de grupare j a salariului realizat;

l_j^s = limita superioară a intervalului de grupare j a salariului realizat;

N_j^b = numărul de salariați care au lucrat luna completă și au realizat un salariu situat în intervalul j .

5. Clasificări utilizate:

- **Clasificarea Activităților din Economia Națională** (CAEN Rev.2), armonizată cu clasificarea europeană în domeniu (NACE Rev.2):

Cod CAEN Rev.2 Nivel secțiune	Denumirea activităților
A	Agricultură, silvicultură și pescuit
B	Industrie extractivă
C	Industrie prelucrătoare
D	Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer

Cod CAEN Rev.2
Nivel secțiune

Denumirea activităților

	condiționat
E	Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare
F	Construcții
G	Comerțul cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor, motocicletelor
H	Transport și depozitare
I	Hoteluri și restaurante
J	Informații și comunicații
K	Intermedieri financiare și asigurări
L	Tranzacții imobiliare
M	Activități profesionale, științifice și tehnice
N	Activități de servicii administrative și activități de servicii suport
O	Administrație publică (exclusiv forțele armate și asimilați)
P	Învățământ
Q	Sănătate și asistență socială
R	Activități de spectacole, culturale și recreative
S	Alte activități de servicii

- **Clasificarea Ocupațiilor din România (COR)** armonizată cu clasificarea europeană în domeniu (ISCO-COM-88):

Cod COR
Nivel Grupă Majoră (GM)

Denumire grupe majore de ocupații

GM1	Membri ai corpului legislativ ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori din unitățile economico-sociale și politice
GM2	Specialiști cu ocupații intelectuale și științifice
GM3	Tehnicienii, maiștri și asimilați
GM4	Funcționari administrativi
GM5	Lucrători operativi în servicii, comerț și asimilați
GM6	Agricultori și lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit
GM7	Meșteșugari și lucrători calificați în meserii de tip artizanal, de reglare și întreținere a mașinilor și instalațiilor
GM8	Operatori la instalații și mașini și asamblori de mașini, echipamente și alte produse
GM9	Muncitori necalificați

Informații suplimentare se pot obține din publicația Repartizarea salariilor pe grupe de salarii realizate în luna octombrie 2010, cu termen de apariție sfârșitul lunii aprilie 2011.

Următorul comunicat de presă va apare în luna aprilie 2012.

Tabelul 1. Efectivul salariaților la sfârșitul lunii octombrie 2010, pe activități ale economiei naționale

Activități economice (CAEN Rev.2)	Efectivul salariaților la 31 octombrie 2010		Numărul salariaților care au lucrat 21 de zile cu PC** în luna octombrie 2010		Pondere salariaților care au lucrat 21 de zile cu PC** în efectivul salariaților la 31 octombrie 2010	
	- mii persoane -		- mii persoane -		- % -	
	Total	Femei	Total	Femei	Total	Femei
Total economie	4162,5	2002,9	3554,5	1680,1	85,4	83,9
Agricultură, silvicultură și pescuit	84,3	21,5	75,7	18,0	89,8	83,7
Industrie - total	1219,5	533,6	1024,3	434,2	84,0	81,4
Industria extractivă	63,8	11,3	54,5	8,7	85,4	77,0
Industria prelucrătoare	988,0	480,0	821,2	389,7	83,1	81,2
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	80,1	18,2	73,1	15,9	91,3	87,4
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	87,6	24,1	75,5	19,9	86,2	82,6
Construcții	319,1	45,0	264,5	35,8	82,9	79,6
Comerț	674,9	341,6	564,7	271,8	83,7	79,6
Transport și depozitare	247,7	70,6	200,4	51,6	80,9	73,1
Hoteluri și restaurante	102,2	62,6	82,3	50,6	80,5	80,8
Informații și comunicații	95,9	39,2	82,0	32,9	85,5	83,9
Intermedieri financiare și asigurări	102,4	71,1	88,7	61,2	86,6	86,1
Tranzacții imobiliare	17,3	7,4	14,9	6,1	86,1	82,4
Activități profesionale, științifice și tehnice	97,4	45,7	84,4	38,5	86,7	84,2
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	149,3	46,7	123,4	37,3	82,7	79,9
Administrație publică ^{*)}	312,1	187,7	283,0	167,1	90,7	89,0
Învățământ	380,1	262,3	350,5	243,2	92,2	92,7
Sănătate și asistență socială	286,5	226,4	254,7	198,1	88,9	87,5
Activități de spectacole, culturale și recreative	43,7	24,6	35,7	20,5	81,7	83,3
Alte activități de servicii	30,1	16,9	25,3	13,2	84,1	78,1

*) exclusiv forțele armate și asimilați

**) PC – program complet

Tabelul 2. Structura efectivului de salariați la 31 octombrie 2010, pe grupe majore de ocupații și sexe

Grupe majore de ocupații	Total salariați	Bărbați	Femei
Total economie (mii persoane)	4162,5	2159,6	2002,9
	- în procente față de total -		
Membri ai corpului legislativ ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori din unitățile economico-sociale și politice	6,5	7,6	5,3
Specialiști cu ocupații intelectuale și științifice	17,3	13,4	21,6
Tehnicienii, maiștri și asimilați	13,2	10,2	16,3
Funcționari administrativi	7,5	4,8	10,4
Lucrători operativi în servicii, comerț și asimilați	14,1	9,9	18,7
Agricultori și lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit	0,5	0,7	0,3
Meșteșugari și lucrători calificați în meserii de tip artizanal, de reglare și întreținere a mașinilor și instalațiilor	14,9	22,2	7,0
Operatori la instalații și mașini și asamblori de mașini, echipamente și alte produse	13,6	17,9	9,0
Muncitori necalificați	12,4	13,3	11,4

Tabelul 3. Salariul mediu brut de bază și realizat în luna octombrie 2010

Activități economice (CAEN Rev.2)	2010		Ponderea salariului mediu brut de bază în cel realizat - % -
	Salariul mediu brut		
	- lei -		
	De bază	Realizat	
Total economie	1525	1721	88,6
Agricultură, silvicultură și pescuit	1191	1302	91,5
Industrie total	1443	1751	82,4
Industria extractivă	1912	3217	59,4
Industria prelucrătoare	1350	1531	88,2
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	2165	3274	66,1
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	1412	1607	87,9
Construcții	1362	1517	89,8
Comerț	1437	1490	96,4
Transport și depozitare	1519	1973	77,0
Hoteluri și restaurante	1020	1044	97,7
Informații și comunicații	3246	3541	91,7
Intermedieri financiare și asigurări	3731	3887	96,0
Tranzacții imobiliare	1579	1676	94,2
Activități profesionale, științifice și tehnice	2442	2602	93,9
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	1120	1175	95,3
Administrație publică ^{*)}	1397	1512	92,4
Învățământ	1483	1625	91,3
Sănătate și asistență socială	1312	1571	83,5
Activități de spectacole, culturale și recreative	1354	1402	96,6
Alte activități de servicii	1171	1166	100,4

^{*)} exclusiv forțele armate și asimilați

Tabelul 4. Salariul mediu brut realizat de salariații care au lucrat cel puțin 21 de zile în luna octombrie 2010, cu program complet, pe sexe și activități ale economiei naționale

Activități economice (CAEN Rev.2)	Salariul mediu brut realizat - lei /salariat -			Raportul dintre salariul realizat de femei și cel realizat de bărbați - % -
	Total salariați	Bărbați	Femei	
Total economie	1721	1830	1600	87,4
Agricultură, silvicultură și pescuit	1302	1311	1274	97,2
Industrie - total	1751	1981	1439	72,6
Industria extractivă	3217	3214	3234	100,6
Industria prelucrătoare	1531	1724	1318	76,5
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	3274	3313	3135	94,6
Distribuția apei:salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	1607	1586	1665	105,0
Construcții	1517	1482	1739	117,3
Comerț	1490	1583	1390	87,8
Transport și depozitare	1973	1972	1974	100,1
Hoteluri și restaurante	1044	1127	992	88,0
Informații și comunicații	3541	3808	3142	82,5
Intermedieri financiare și asigurări	3887	4529	3600	79,5
Tranzacții imobiliare	1676	1743	1579	90,6
Activități profesionale, științifice și tehnice	2602	2627	2573	97,9
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	1175	1103	1339	121,4
Administrație publică ^{*)}	1512	1568	1473	93,9
Învățământ	1625	1784	1555	87,2
Sănătate și asistență socială	1571	1768	1515	85,7
Activități de spectacole, culturale și recreative	1402	1454	1364	93,8
Alte activități de servicii	1166	1313	1032	78,6

^{*)} exclusiv forțele armate și asimilați